

Heike Odermatt

TOTALE OVERGAVE

HET LIEFST ZIT NATUURFOTOGRAFE HEIKE ODERMATT EEN PAAR WEKEN HELEMAAL ALLEEN OP EEN EILAND MET ENKEL EEN KOLONIE PINGUÏNS OM HAAR HEEN. TIJDENS HAAR REIZEN GAAT ZE HELEMAAL OP IN HAAR FOTOGRAFIE EN WEET ZO DE ESSENTIE VAN HET DIERENRIJK EN DE NATUUR TE VANGEN.

Op haar zestiende verhuisde de in Duitsland geboren fotografe Heike Odermatt naar Nederland. Onbekend met het land, haar gewoontes en de taal besloot zij een grafische opleiding te volgen. Haar liefde voor dieren vertaalde zij aanvankelijk in tekeningen en schilderijen, maar sinds 2002 steekt zij al haar creatieve energie in natuurfotografie. Ondanks het feit dat zij zich pas tien jaar serieus met fotografie bezighoudt, steken haar foto's met kop en schouders boven veel andere natuurfoto's uit. "Als kind vrat ik alle foto- en dierenbladen, maar ik had zelf geen camera. Als ik die prachtige beelden van Afrika zag en die fotografen met hun grote lenzen durfde ik nooit te dromen dat ik dat zelf ooit zou doen. Ik dacht dat het niet voor mij was weggelegd, maar als je echt wilt, ga je het gewoon doen en is de rest onbelangrijk. Als ik aan iets begin, wil ik het goed doen en ga ik er helemaal voor. Om ergens te komen, moet je die drive hebben en een beetje gek zijn."

Einzelgänger

Heike maakt prachtige reizen: van Afrika tot IJsland, de Falklandeilanden of een zeiltocht rond Spitsbergen. De fotografe is het meest in haar element als zij alleen kan reizen. "Ik vind het heerlijk om alleen te zijn, zeker als ik fotografeer. Als je samen fotografeert, ben je toch altijd een beetje afgeleid omdat je met een schuin oog/oor de ander in de gaten houdt. Ook zal je met z'n tweeën bij bepaalde onderwerpen niet stoppen wanneer je weet dat je reisgenoot daar niet in geïnteresseerd is. De eerste keer dat ik alleen reisde, liep ik wel tegen bepaalde dingen aan, maar daar leer je weer van. Ik heb het nodig om af en toe alleen te zijn. Even alles loslaten en tot mezelf te komen. Door alleen te reizen, leer je jezelf kennen en krijg je meer zelfvertrouwen. Je kunt helemaal opgaan in je fotografie en je focussen op één ding. Mijn eerste natuurreis naar IJsland heb ik gemaakt toen ik dacht dat ik goed genoeg was om daar mooie beelden te kunnen maken. Dan is zo'n reis het geld waard. Ik heb tweeënhalve

week IJsland rondgetrokken met een Suzuki Jimmy. Dat was de kleinste auto met voorwielaandrijving die enigszins betaalbaar was. De auto was zo licht dat ik op de hobbelwegen niet harder dan veertig kon rijden omdat de auto van links naar rechts sprong. Daar kwam ik dan enorme tanks van de IJslanders tegen waarvan de wielen groter waren dan mijn hele auto. Dat was wel een bijzondere ervaring. Als je eenmaal in IJsland bent geweest, wil je daar altijd naar toe. IJsland is een geweldig land omdat alles dichtbij is en je dus overal naar toe kunt. De rotsen, bergen, mossen en kleuren zijn geweldig. Als je nog niet zover bent in je fotografie, kun je daar toch mooie dingen maken."

Menselijke pinguïns

Eén van de favoriete onderwerpen van Heike zijn pinguïns. Tussen al die pinguïns weet de fotografe elk dier zo te isoleren dat hij zijn eigen verhaal vertelt. "Op de Falklandeilanden is een heel klein eiland van 8 x 2 kilometer met een lodge waar ook veel onderzoekers verblijven die de zeeolifanten onderzoeken. Naast zeeolifanten en zeeleeuwen broeden er verschillende soorten pinguïns. Op een ander eiland woont maar één familie die elf kilometer verderop een zeecontainer hebben omgebouwd tot logeergeplek. Om daar te komen ben je een uur onderweg. Ik ben daar een paar keer helemaal alleen geweest en zou daar weken kunnen blijven zitten. Ik geniet ervan om in de natuur te zijn en houd er niet van om me in een schuiltent te verstoppert. Gelukkig heb je voor het fotograferen van pinguïns en zeevogels geen schuiltent nodig. Je gaat gewoon zitten en kijken wat er gebeurt. Rustig blijven, afwachten en natuurlijk snel reageren als er wat gebeurt. Ik ben dan zo gefocust op mijn fotografie dat ik alleen maar met beeld bezig ben. Ik leef vanaf dat het licht is tot het donker wordt buiten. Het mooie van pinguïns is dat ze allemaal een bepaald karakter hebben. Ik houd ervan om het menselijke er uit te halen, hun persoonlijkheid vast leggen. Als je er een

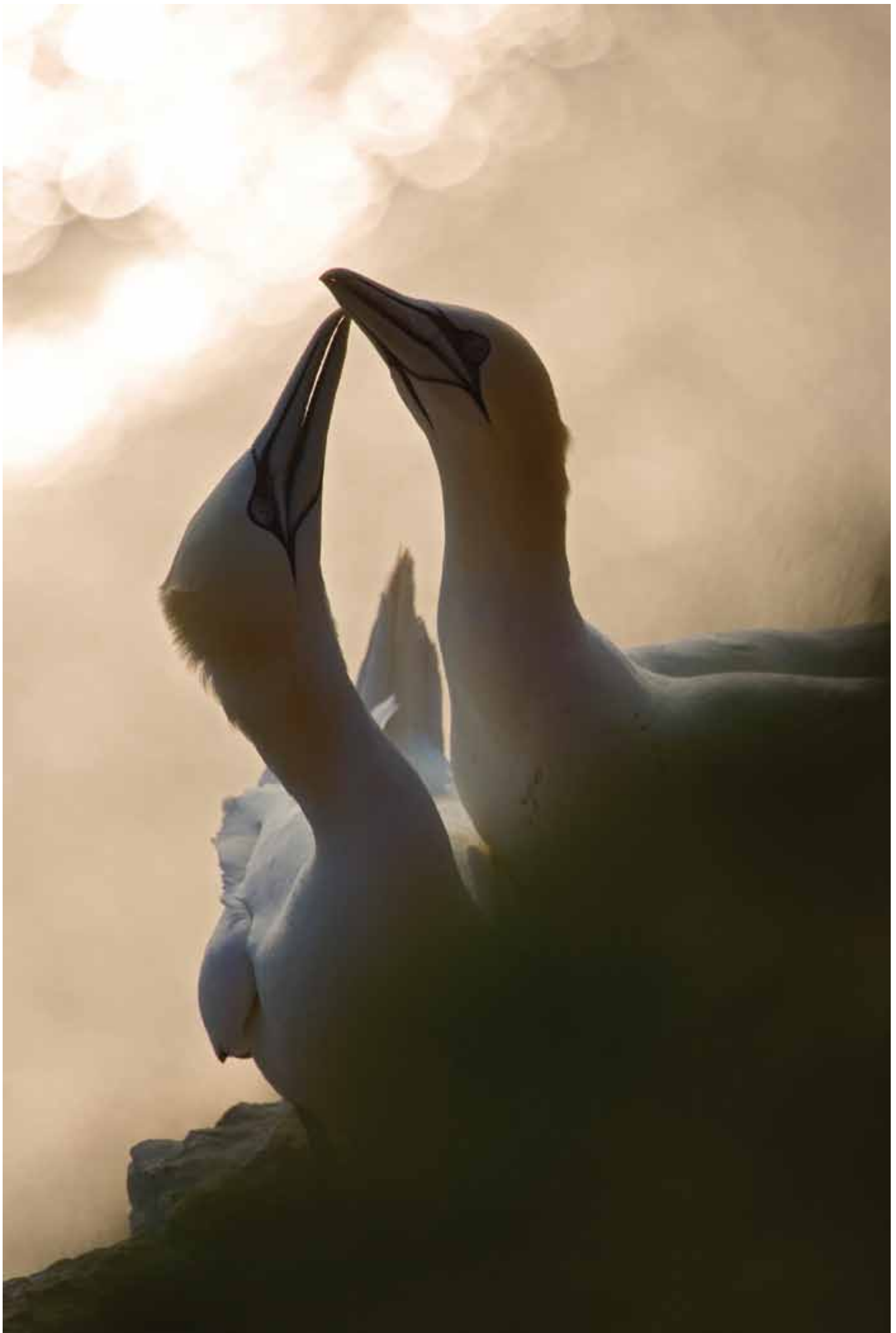

tijdje tussen zit, lach je je kapot. Het zijn net mensen. De Magelhaen pinguïns zijn de enige die in hollen wonen en zijn een beetje schichtig. Onder de pinguïns zijn zij een beetje het arbeidersvolk. Ze lopen met de massa mee en als er één weg rent, rennen de anderen erachter aan. De ezelspinguïns vormen de middenklassers. De golfers en ondernemers met een eigen bedrijfje. Zij voelen zich ook beter dan die anderen en als ze de kans krijgen, pesten ze de andere pinguïns. De rotspinguïn is de clown onder de pinguïns. Altijd babbelen, praten en druk doen. En dan heb je natuurlijk nog de elite, de koningspinguïns, de aristokraten, die op je neer kijken en net zoals in het koningshuis vaste gedragsregels hebben. Het observeren van deze dieren is puur genieten. Als je er maar twee weken bent, is het echt jammer wanneer je weer naar huis moet. Als ik thuis ben, moet ik de eerste week altijd weer acclimatiseren.”

Altijd op zoek

“Ik ben meer een einzelgänger, maar vind het wel heerlijk dat ik bij een aantal fotoverenigingen aangesloten ben. Ik ben lid van verschillende natuurfotografenverenigingen van de plaatselijke Natuurfotografenvereniging Eindhoven en het Natuurfotografengilde tot het Duitse GDT (Gesellschaft Deutscher Tierfotografen) en van het Zwitserse NFS (Naturfotografen Schweiz). In Duitsland vormen de natuurfotografen een soort grote familie. In Nederland kennen we elkaar wel, maar er is minder samenhang. Het is leuk om mooie beelden van anderen te zien, maar ik heb niet de behoefte om mijn reisbelevissen te delen. Als ik op reis ben, geniet ik er intens van, maar als ik weer thuis ben, is het klaar. Wel vind ik het leuk om mijn foto's te laten zien en te horen wat anderen ervan vinden. Wanneer je weet hoe je foto's bij anderen overkomen, weet je of je op de goede weg bent. Alleen moet je er ook voor zorgen dat je op die goede weg blijft door nieuwe dingen uit te proberen. Vroeger was het bij vogelfotografie het belangrijkste dat de vogel er goed en scherp op stond. Maar een standaardfoto kan iedereen maken. Het gaat erom gevoel in een foto te brengen.”

Opstaan voor dag en dauw

Heike werkt vier dagen per week als dtp-er. Zij leeft voor haar reizen en spaart al haar geld om die bijzondere reizen te kunnen bekostigen. “Ik fotografeer vooral op reis omdat ik daar alle tijd heb. Het afgelopen jaar ben ik buiten mijn reizen om nauwelijks aan fotograferen toegekomen en dat probeer ik nu weer op te pakken. Ik moet echt tijd inplannen voor fotografie anders komt het er niet van. Doordat mijn vriend in Zwitserland woont, ben ik in de weekenden weinig thuis. Na mijn werk is het al te snel donker om nog op pad te gaan. Bovendien moet je als natuurfotograaf vroeg op kunnen staan. Op reis ga ik ervoor en heb ik die drive, maar thuis lukt dat niet. Als ik de natuur in ga, gaat ook mijn camera mee. Ik kijk in beelden en als ik iets moois zie, wil ik ook een foto kunnen maken. Als ik op reis ga, is mijn cameratas het eerste die ik pak. De rest zoek ik in de laatste vijf minuten bij elkaar. Naast een camera, een reservecamera en genoeg geheugenkaartjes heb ik altijd een back-up schijf en één of twee netbooks bij me. Ik moet er niet aan denken dat ik ergens in IJsland ben en geen camera heb. Ik leef voor mijn reizen en geef verder bijna geen geld uit. Dan moet je ook zorgen dat je apparatuur je niet in de steek laat.”

Klein mensje in rauwe natuur

Ondanks alle mooie reizen die Heike heeft gemaakt, blijft er ook voor haar nog altijd iets te dromen. “Mijn grootste droom is om naar South Georgia en Antarctica te gaan. Voorlopig is dat voor mij nog onbereikbaar. Voor 6 of 7 duizend euro kun je wel een goedkopere tocht maken naar Antarctica, maar dan kun je hooguit vier dagen op het schiereiland aan land. Als het slecht weer is, kun je vaak niet

eens aan land of misschien hooguit twee uurtjes met een zodiak. Dat is me het geld niet waard. Bij natuurfotografie ben je natuurlijk altijd afhankelijk van het weer. Van tevoren bekijk ik altijd welke gebieden voor mij aantrekkelijk zijn, maar je weet nooit of alles wat je in je hoofd hebt ook lukt. Vorig jaar ben ik op een klein zeilbootje met vijf man en de schipper rond Spitsbergen gezeild. Dat was een heel bijzondere reis met alleen fotografen. Omdat het daar rond juni de hele nacht licht is, voeren we overdag en fotografeerden we 's nachts. Je hoopt dan ijsberen te zien, maar wij hadden de pech dat rond het noorden van Spitsbergen alle fjorden bevroren waren. Met een klein zeilscheepje kun je daar niet doorheen breken. We hebben dus geen ijsberen gezien. Je weet wat daar in het gebied leeft en rondzwemt en als je geluk hebt, kom je iets tegen. Heb je pech, zie je niets. Dat weet je van tevoren. Dat hoort bij natuurfotografie. Maar het was een geweldige reis. Gewoon buiten zijn en genieten van wat er allemaal gebeurt. In die rauwe natuur voel je dat je maar een heel klein mensje bent.”

Website: www.odermatt.nl